

Správa o výsledku kontroly plnenia príjmov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie podľa hlavných kategórií v Meste Strážske

Na základe plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2009 bola vykonaná kontrola plnenia príjmov ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie podľa hlavných kategórií v meste Strážske.

Účelom kontroly bolo preveriť stav v plnení všeobecne záväzných právnych predpisov pri správe, vyrubovaní a vymáhaní vybraných položiek a podpoložiek miestnych daní a pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov.

Predmetom kontrolnej akcie bolo plnenie a analýza príjmov mesta celkom, z toho daňové príjmy, overenie postupu výkonu správy miestnych daní u vybraných daňových subjektov, výkon správy dane z nehnuteľností, postup správcu dane pri vymáhaní vybraných položiek miestnych daní, overenie stavu pri dodržiavaní záväzných právnych predpisov pri plnení vybraných položiek nedaňových príjmov, informačný systém, výkon kontroly miestnych daní a vnútorný kontrolný systém.

Kontrola bola vykonaná v čase od 16.02.2009 do 08.04.2009 v meste Strážske, za obdobie roka 2007.

V tejto správe uvádzané finančné prostriedky v menovej jednotke EUR (SKK) boli prepočítané konverzným kurzom 30,1260 zaokrúhľované na dve desatinné miesta podľa matematických pravidiel.

Mesto Strážske (ďalej len „mesto“) je samostatný územný samosprávny a správny celok Slovenskej republiky združujúci osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Územie mesta tvorí katastrálne územie mesta a jeho mestské časti: Krivošťany a Pláne. Činnosť mesta je upravená zákonom o obecnom zriadení. Mesto je právnickou osobou samostatne hospodáriacou s vlastným majetkom a so svojimi zdrojmi za podmienok stanovených zákonom a všeobecne záväznými nariadeniami (ďalej len „VZN“) mesta. K 31.12.2008 malo mesto 4 580 obyvateľov.

Príjem mesta v kontrolovanom období bol v sume 3 494 854,94 EUR (105 286 tis SKK) z toho podielové dane činili 989 079,20 EUR (29 797 tis. SKK). Príjmy z grantov a transferov zo ŠR boli vo výške 1 365 398,66 EUR (41 134 tis. SKK). Plnenie daňových príjmov mesta bolo v kontrolovanom období vo výške 102,1%.

Kontrolou podaných daňových priznaní za rok 2005, ktoré boli podkladom pre vyrubenie dane z nehnuteľností na rok 2007 a platobných výmerov na rok 2007 bolo zistené, že daň vyrubená v roku 2007 sa odlišovala od dane v daňovom priznaní, ktorú si daňovník sám vypočítal. Dôvodom zmeny výšky vyrubenej dane bola úprava sadzby dane z nehnuteľnosti vykonaná VZN č. 3/2006, ktoré bolo schválené dňa 23.11.2006 uznesením č. 142/2006. Správca dane konal v rozpore s **§ 30 ods. 3 a ods. 7 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“)** tým, že v platobných výmeroch na daň z nehnuteľností na rok 2007 v odôvodnení

neuviedol skutočnosti, na základe ktorých bola daň vyrubenú odchylné od podaného daňového priznania.

V šiestich prípadoch bolo zistené, že správca dane do začatia výkonu kontroly NKÚ SR nevyrubil sankčný úrok vo výške 228,61 EUR (6 887,00 SKK) za nezaplatenie splátky dane v lehote alebo vo výške podľa osobitného zákona, čím konal v rozpore s **§ 35b ods. 1 písm. f) zákona o správe daní a poplatkov**. V jednom prípade túto skutočnosť uviedol aj v zaslanej výzve. Vo výzve na uhradenie daňového nedoplatku nesprávne citoval paragrafové znenie zákona, čím nekonal v súlade s § 58a citovaného zákona, ktorým upovedomil daňový subjekt o následkoch nezaplatenia dane.

V daňových priznaniach, v ktorých daňovníci neuviedli všetky predpísané údaje, správca dane ich nevyzval, aby chýbajúce údaje doplnili, čím konal v rozpore s **§ 41 ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov**.

Správca dane rozhodnutím o vyrubení sankčného úroku vypočítal úrok v nesprávnej výške, čím konal v rozpore s **§ 35b ods. 2** a zároveň v rozpore s **§ 30 ods. 2 písm. d) zákona o správe daní a poplatkov**, keď vo výroku rozhodnutia uviedol nesprávne ustanovenie právneho predpisu.

Rozhodnutím o určení záložného práva správca dane zabezpečil daňovú pohľadávku vo výške 4 568,61 EUR (137 634 SKK). V rozhodnutí správca dane nesprávne označil daňového dlžníka o právach a povinnostiach ktorého sa rozhodovalo, sankčný úrok vyrubený rozhodnutím vypočítal v nesprávnej výške, čím konal v rozpore s **§ 30 ods. 2 písm. c) a § 35b ods. 2 zákona o správe daní a poplatkov**.

Daňové nedoplatky vrátane nedoplatkov za komunálny odpad k 31.12.2007 v porovnaní so stavom ku koncu roka 2006 vzrástli o sumu 5 775,74 EUR (174 tis. SKK). Podľa vyjadrenia zamestnancov mesta príčinou nárastu bola platobná neschopnosť najväčšieho dlžníka (fyzická osoba) ako aj nedisciplinovanosť daňovníkov, resp. poplatníkov. Na dani z nehnuteľností a miestneho poplatku za komunálny odpad nedoplatok u vyššie menovaného dlžníka k 31.12.2007 oproti predchádzajúcemu roku vzrástol o sumu 2 489,54 EUR (75 tisíc SKK). Zvýšenie nedoplatku podstatne ovplyvnili družstvo, resp. spoločnosť s ručením obmedzeným s nárastom takmer o 926,62 EUR (29 tisíc SKK), resp. o 2 323,57 EUR (70 tisíc SKK).

Kontrolná skupina pri kontrole vybraných daňových nedoplatkov zistila, že mesto nevyužilo všetky možnosti ich vymáhania. Správca dane nevyzval v jednom prípade dlžníka, aby predložil súpis majetku, nevyužil oprávnenie zisťovať údaje týkajúce sa príjmu, čím konal v rozpore s **§ 71 ods. 5 a § 34 ods. 1 zákona o správe daní**.

U štyroch kontrolovaných dlžníkov správca dane **nevyužil možnosť § 73 ods. 1 zákona o správe daní a poplatkov**, pretože nezabezpečil vymáhanie daňových nedoplatkov aj podľa osobitných predpisov (napr.: Občiansky súdny poriadok, Exekučný poriadok), keď daňové nedoplatky súdnemu exekútorovi na vymáhanie neodstúpil.

V jednom prípademesto ako správca dane nepostupovalo podľa **§ 75 ods. 1, § 83 písm. a) a § 83a) ods. 4 zákona o správe daní a poplatkov**, pretože exekučný príkaz na pohľadávku v banke nevydalo.

Pohľadávky mesta k 31.12.2007 boli vo výške 298 479,72 EUR (8 992 tis. SKK).

Pohľadávky mesta za rozpočtové príjmy nedaňové (315) k 31.12.2007 boli vo výške 267 841,73 EUR (8 069 tis. SKK). Oproti predchádzajúcemu roku vzrástli pohľadávky za rozpočtové

príjmy nedaňové o 175 463,06 EUR (5 286 tis. SKK). Dôvodom významného nárastu pohľadávok v roku 2007 bolo započítanie pohľadávky mesta za správu bytov vo výške 150 368,45 EUR (4 530 tis. SKK), ktorá v predchádzajúcom roku bola v evidencii spoločnosti spravujúcej byty a pohľadávky voči štátnemu rozpočtu za Dom kultúry vo výške 55 234,68 EUR (1 664 tis. SKK).

Mesto premlčané pohľadávky vo svojom účtovníctve neevidovalo.

Kontrolou nedaňových príjmov bolo zistené, že mesto konalo v rozpore s dvoma nájomnými zmluvami, keď nezohľadnilo infláciu za rok 2007 v nájomnom. V prípadoch nájomných zmlúv, pri ktorých mesto infláciu uplatnilo ju vypočítalo nesprávne. Príjem mesta za prenájom nebytových priestorov v dôsledku nesprávneho výpočtu bol v roku 2006 vyšší ako v roku 2007.

Na základe mandátnej zmluvy (účinnosť zmluvy od 01.01.1997), poskytlo mesto nebytové priestory bezodplatne spoločnosti, ktorá vykonávala správu bytov od doby účinnosti zmluvy t.j. od 01.01.1997. Správcovská spoločnosť mestu fakturovala v zmysle mandátnej zmluvy odmenu. Mesto v zmysle platných nájomných zmlúv bolo povinné žiadať od nájomcov uplatnenie zmluvných pokút v prípade, ak nebude nájomné zaplatené včas. Mesto ani v jednom prípade úhrady nájomného po lehote splatnosti nežiadalo od nájomcov úhradu zmluvnej pokuty. Mesto uzatvorilo s nájomcom nájomnú zmluvu, ktorá neobsahovala sankcie, vyplývajúce z prípadného nesplnenia si povinnosti nájomcu.

Mesto nevyžadovaním zmluvných pokút, nezohľadňovaním inflácie, resp. jej zohľadnením v nesprávnej výške, prenajímaním majetku mesta bezodplatne nepostupovalo v súlade s **§ 5 ods. 1 písm. b) zákona č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy** tým, že nezabezpečilo príjmy z vlastníctva majetku obce a s **§ 7 ods. 1 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí**, keď s majetkom obce nehospodárilo v prospech rozvoja obce a jej občanov.

Najvyšší podiel na príjmoch na podpoložke ostatné poplatky boli poplatky za udelenie individuálnych licencií vo výške 811 tis. Sk (26 920,27 Eur), čo predstavovalo 87,02% na uvedenom druhu príjmu.

Kontrolou žiadosti na udelenie individuálnych licencií na prevádzkovanie hazardných hier prostredníctvom výherných prístrojov bolo zistené, že žiadosti neobsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti. V rozhodnutiach vydaných mestom bolo nesprávne uvedené ustanovenie zákona o správnom konaní a výška správneho poplatku. **Mesto ako správca dane konalo v rozpore s § 22 ods. 3 v nadväznosti na § 20 ods. 6 písm. f) a l) zákona č. 171/2005 Z. z. o hazardných hrách tým, že udelilo individuálnu licenciu na prevádzkovanie hazardných hier žiadateľovi, ktorý nepredložil úplnú žiadosť. K žiadosti neboli doložené doklady preukazujúce bezúhonnosť fyzických osôb zodpovedných za prevádzkovanie hazardnej hry a potvrdenie miestne príslušného daňového úradu, že žiadateľ nemá evidované nedoplatky u správcu dane. Kontrolovaný subjekt tým, že nesprávne citoval § 5 zákona o správnom konaní, výšku správneho poplatku položku 140 písm. a) bod 3 v zmysle zákona o správnych poplatkoch, nepostupoval v zmysle § 47 ods. 2 zákona o správnom konaní.**

Mesto v štyroch prípadoch, pri vydávaní potvrdení o tom, že žiadatelia nemajú nedoplatky na miestnych daniach, nevyberalo správne poplatky, čím nekonalo **v zmysle § 2 a § 3 zákona o správnych poplatkoch**, keď za úkony uvedené v sadzobníku správnych poplatkov (vydanie potvrdenia) nevybralo správne poplatky spolu vo výške 400,- Sk.

Obec pri výkone samosprávy používa informačný systém pre obce a mestá URBIS.

Predávajúci k programovému vybaveniu poskytuje obci službu Systémová podpora, ktorá zahŕňa: e-mailové a telefonické konzultácie, update a legislatívny upgrade. Pri prechode na Euro spoločnosť, ktorá dodala obci informačný systém, zabezpečila školenie dotknutým pracovníkom a vykonala v programe zmeny, ktoré obci zabezpečili bezproblémový prevod účtovníctva obce na Euro. Niektoré kontrolované výstupy z informačného systému neboli korektné. Na túto skutočnosť poukázal v správe o výsledku kontroly vymáhania daňových nedoplatkov a sankčného úroku za daň z nehnuteľnosti aj hlavný kontrolór. Nedostatky zistené v zostavách boli správcom informačného systému odstraňované priebežne.

Kontrolou boli zistené aj iné (neuvedené v správe hlavného kontrolóra) nesprávne výstupy napr.:

- Ø v zostave „Info platiteľa“ nebol uvedený dátum splatnosti dane, ale deň vydania platobného výmeru, čo môže mať vplyv na výpočet sankčných úrokov,
- Ø nesprávny výpočet sankčného úroku v prípade, ak doba omeškania bola viac ako jeden rok.

V oblasti vykonávania miestnych zisťovaní bolo zistené, že správca dane vykonával miestne zisťovanie, ale zápisnicu z miestneho zisťovania nevyhotovil, **čím konal v rozpore s § 14 ods. 7 zákona o správe daní a poplatkov.**

V kontrolovanom období správca dane nevykonával kontrolu miestnych daní. Hlavný kontrolór v súlade s plánom kontrolnej činnosti vykonal kontrolu miestnych daní za rok 2005.

Podľa výsledkov uvedených v protokole sa vnútorná kontrola javí ako nedostatočná a to hlavne zo strany nadriadených zamestnancov. V oblasti správy miestnych daní niektoré zo zistených nedostatkov môžu vyvolať zdanie formálnych nedostatkov. V prípade možných súdnych sporov by boli rozhodnutia, v ktorých sú „formálne nedostatky“, zrušené pre procesné chyby. Mesto ako správca dane, má v oblasti plnenia daňových a nedaňových príjmov rezervy, ktoré bude musieť v čase poklesu výberu podielových daní a tým aj zníženia príjmov zo ŠR využiť, aby bolo schopné plniť funkcie vyplývajúce zo zákona o obecnom zriadení, napr. úkony súvisiace s hospodárením obce, konania v oblasti miestnych daní.

Včasné uplatňovanie zmluvných pokút a zohľadnenie inflácie v správnej výške vyplývajúce z nájomných zmlúv, včasné uplatňovanie sankčných úrokov a vymáhanie daňových nedoplatkov v zmysle zákona o správe daní a poplatkov sú nástrojmi, na zabezpečenie príjmov mesta a zmiernenie výpadkov príjmov zo ŠR.

Kontrolovaný subjekt prijal k zisteným nedostatkom 12 opatrení, ktorých plnenie bude NKÚ SR v rámci svojej činnosti sledovať a kontrolovať.